

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasbos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.

Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvmdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Obstrukció.

Az obstrukcionista az angol parlamentből veszik eredetüket. Ott van egy ir töredék, melynek célja az anyaország — Anglia és Írország közötti unio megbontása s az utóbbi függetlené tétele képezi. Felhasználtak a multban minden alkalmat, hogy skandalumok provokálásával, agyonbeszéléssel megakasszák vagy lehetetlenné tegyék a tárgyalást, hogy ilyen uton kényszerítve gyakoroljanak a többségre, mely ennek folytán végre is teljesítse kívánságukat. Cél sem érték. Megakasztották a tárgyalásokat, zavart okoztak, de a presszió e nemével sohase vihették keresztül azt, amit akartak.

Az obstrukciót Magyarország törvényhozó testülete is ismeri már a véderő-vitából. Ismeri a skandalumokat, ismeri az agyonbeszélést. Jogosságát józan politikus nem ismerheti el, eredményében — eltekintve a kedélyek és szenvedélyek felizgatásától — sohase hatékony, megengedhetőség tekintetében pedig csak egész különös körülmények tehetik némileg indokoltá. Szóval az obstrukció sohase jogos s a megengedhetőség s a vele elérni szándékolt cél csak akkor van megokolva, illetve helyes: ha abszolút s a nemzet jogait respektálni nem akaró kormányzat alkotmányellenes tényéről van szó, amit más eszközökkel lehetetlenné tenni nem lehet s amikor ilyen tényekkel szemben az obstrukció, mint a nemzeti akarat érvényesítésének egyedüli s végső eszköze jelentkezik.

Ez az egyedüli eset, amikor az obstrukció, mint szükséges rossz — az egyedüli orvosság.

A magyar parlamentnek egyik pártja — illetve ennek egy töredéke — a függetlenségi, amikor látja, hogy elveit, nézeteit nem képes keresztül vinni, azzal fenyeget, hogy obstrukciót fog alkalmazni, melylyel egy-egy javaslat törvényvé válását meg fogja akadályozni. Az obstrukció tehát nálunk is állandóan kísért s legujabban a közigazgatási javaslat képviselőházi tárgyalásakor van egy frakció által kilátásba helyezve.

A közigazgatási törvényjavaslat bizottsági tárgyalása a legszebb eredmények létrejöhetségére jogosít. Az ellenzéki sajtó több ízben kifejezte helyeslését a felett, hogy a Szapáry kormány e kérdésben éppen nem zárkózik el a jogos ellen-

vélemények respektálása, sőt felhasználása elől, hogy a miniszterelnök az államosítási javaslatot éppen nem tekinti pártjavaslatnak, exkluzív párt-szemponctok nem vezeték, hogy — a javaslat alapelveinek s az azon keresztüli húzóó egységes koncepció épségben hagyásával — nem ragaszkodik szavakhoz, mondatokhoz s szívesen hozzájárul olyan, még elvbeli módosításhoz is, mely nem veszélyezteti magát a javaslat vezéreszméjét, intencióját. A kormánypárti sajtó viszont készséggel elismerte, hogy a közigazgatási bizottság ellenzéki tagjait a tárgyalások folyamán személyes indokok nem vezették s ezen, a közérdeket szemelőtt tartó eljárásuk sokat lendített egyes kérdések tisztába hozásán s a javaslat egyes részeinek világosabb szövegezésén, mely elől a kormány-elnök sohase zárkózott el.

Üdvös munkát végezett tehát a közigazgatási bizottság s mire a javaslat a plenum elé került, a vitatandó kérdések pro és kontra a legbehatóbban elő lesznek készítve. Csak egyet érintek itt még, ez az, hogy a bizottság alapos, higgadt tárgyalásai az ország közvéleményére a legjobb behatással lehettek, úgy az ott használt modornál fogva, mely az országot teljesen megnyugtathatta a kormány intenciói felől, valamint azon szempontból is, hogy az ország már eleve tájékozhatta magát a kérdés legapróbb részletei felől is.

E kis kitérés annak megvilágítására kívánt szolgálni, hogy a közigazgatási javaslatot a parlament pártok nagyrésze a legnagyobb objektivitással kívánta tárgyalni s éppen nem kívánt belekeverni olyan motívumokat, melyek a szenvedélyek felzaklatására alkalmasak ugyan, de az ügynek magának mitsem használnak.

A javaslat képviselőházi tárgyalásakor minő lesz — elvi szempontból — az ellenzék magatartása, az ez idő szerint — kivéve a függetlenségi pártot — meg nem állapítható. Amennyiben azonban az eszmék cseréje, a javaslat vezérelveinek általánosságban való elfogadására vezetne s az ellentétek csak a könnyen változtatható részletekre vonatkoznának, a parlament pártalakulások mai képének is meg kell változni. De ez más kérdés.

A függetlenségi párt alkotmányjogi s a parlamentáris szabályai követelte ezt az elvet

állítja fel: A jelenlegi képviselőház a nemzettől nem kapta meg a mandátumot a közigazgatás államosítására, mert a mult választások alkalmával az államosítás közvetlen szükségé még kevés zászlóra volt felírva. A nemzet tehát nem nyilatkozott. S így azoknak, akik a nemzettől az államosításra nézve megbízást nem kaptak, a nemzet megkérdése nélkül nem szabad ezt keresztül vinni. Mielőtt államosíthatnánk — a parlamentáris szabályai szerint — kérdezzük meg az országot, kell-e az neki. Oszlassuk fel a parlamentet s rendeljünk el új képviselőválasztásokat, hogy a nemzet nyilatkozhassék. Mig ezt nem tettük, az államosítás keresztülvitele alkotmányjogellenes. Eddig az alkotmányjog. — Most jön a függetlenségi párt konkluziója: Miután erre nincs remény, akadályozzuk meg a javaslat törvényvé válását — obstrukcióval. Húzzuk el a vitát 1892. júniusig, az új választásokig s akkor mindent el fogunk követni, hogy államosítás ellenes parlament üljön össze.

Az alkotmányjogi premissa bizonyos tekintetben helyes, úgy t. i. hogy azon esetben, amidőn az ország közvéleményét illetőleg bizonyos kérdésben nincs támpont, vagy az felette kétséges, úgy meg kell a felől bizonyosodnunk.

Azzal előre is végezni kívánunk, hogy célszerűségi szempontokból — s ez is nyom valamit — új választások megtartása helytelen, felesleges, az ügy hasznára nem lett volna. Ez kétségtelen. — Beszéljünk tehát csak az alkotmányjogi korrektség szempontjából. Mennyiben járt el helyesen vagy helytelenül a jelenlegi kormány akkor, mikor új választások rendelése nélkül előterjesztette az államosítási törvényjavaslatot?

Tisza Kálmán miniszterelnöksége idejében az államosítás az őt támogató párt zászlajára határozottan még nem volt kiírva. Tisza Kálmán lemondása után, Szapáry programbeszédében határozottan proklamálta az államosítást, mint közigazgatási kormányzati irányt.

E pillanatban dönt el új parlament összehívásának szükségé vagy feleslegessége. E pillanatban dönt el, szükségé van-e a kormánynak ujonan megválasztott pártra vagy nem.

A képviselők nagy többsége döntötte el a kérdést. Hozzájárultak a kormány abbeli programjához, hogy a közigazgatás államosíttatik.

A „BÁCSKA“ tárcája.

A rendes ember.

Mint az új gép, olyan szabályos,
Erénye nincs, de büne sincs.
Nem lángfűnyű, nem is homályos.
Bá, baj, gond rajta nem bílnes.
Csak okosan
És módosan,
Mindent idején, pontosan.
A sors úgy szembeszállni nem mer.
Ur fölötté a rendes ember.

Reggel hétkor félkél naponta,
Mindégy neki, ha nyár ha tél.
S árnyát az est ha összefonta,
Tíz óraker nyugodni tér,
Csak esendesen
És rendesen,
Kényujtózni kényelmesen.
Az atom áldás — suttyog ajka.
Rendes embernek rendes dajka.

Dolgát elvégzi mint az óra,
Úgy kívánja a hivatal.
De azontúl ámbicióra
Nem dolgozik, bár fiatal.
Csak ügyesen,
Törvényesen.
Nem hátra, de előre sem.
Rendetlen és bolond a szolgál,
Ha többet tesz, mint mennyi dolga.

A mulatságnak nem barátja.
Ha iszik is, csak két decit.
A sok ivás? — Hisz minden látja,
Hogy az észben lesz deficit.
Csak esinosan,
Takarosan,
Nem kell herülni zajosan.

Lelkesedés, szent lángra készítés
Szép; ánde jó a jó emésztés.

Adót fizet, el sohse késik,
Amint a Felhívása szót.
Bár jég verje el a rétét,
Azért sohse nem panaszol.
Csak szívesen,
Türelmesen.
Hogy csaljon! sohse áll leszen.
Rendes polgárt az állam karja
Ólve védi s betakarja.

De ha jön inség, sújtra vérez,
Gyál a nyomor, egész halom.
Vastag mellényén át szívéhez
Nem félkőzik az irgalom.
Csak urasan,
Meg rangosan,
Mít lépnek fel áldásosan?
Érszényemnek mért lenne kára
Néhány szegény eső szavára? . . .

A társaság, a hon, a nemzet
Láthatárán mind túl esik.
Szabadságunk, mely vérrel szerzett,
Nem bánja, bárhogyan nyesik.
Csak módosan,
Loyálisan,
Minek rajongnék hamisan.
Elveszhet a haza, a község,
Ha megmarad a jó egészség.

És hogy soká él, még fülkányjék
A más, rendetlen emberek.
— Persze az égben sem kívánják,
Kít itt lenn senki sem szeret. —
Am lábhegyen,
Messe megyen,
Az életint völgyön, hegyen.

Rendes ember meg nem betegszik,
De egyszer mégis sárba fekszik.

Ravatalán két pap dícséri,
Hogy pirul belé a palást.
Am a közönség, mely kíséri,
Bosszankodik szemlátomást.
Százaz szemek
Csak intenek,
De rá könnyet nem hintenek.
Bár réj borult vón hant föl?
Kár volt a levegő belé!

Kajabusz.

BUDAPESTI SÉTA.

1891. április 12.*)

Locs-pocs! Lity-loty! Jellemzőbb szavakat igazán nem találhatnék a mostani állapotok festésére. Akár hova lép az ember: sárba lép, akár hova nézünk: sarat és vizet látunk.

Nehéz, ólomszürke kárpit földi el a szem elől a ragyogó tavaszi eget s a lomhán pislogó gázlámpák fénye fakó sártengerbe verődik vissza. Egy esernyő-tábor vonul végig az Andrássy-uton, elkényszeredett gebék melanholikus lemondással tapognak a vizes faburkolaton s az ütött-kopott omnibuszok még kirívóbb ellentétet képeznek, Noé bárkájától kölcsönzött formájukkal (vagyis inkább formátlanúságukkal) a két oldalon végigbuzdó büszke palotasorral.

A mint elkedvetlenedve tovább haladok, főlötünik előttem a rondó, az ő művészi összhangjával s köralakot képező gyöngyűrű négy palotájával. És ekkor eszembe jut a szabadságharc-szobor pályázatának siralmas sorsa. Van egy esomó szép szobor, s ezek között a legszebb, a legtöbbet mondó s felfogására a legpoétikusabb a Rónáé. Ennek itt volna a helye, csak hogy a bizottságnak nincs inyére, ha a művész maga szabja meg a művéhez legillőbb helyet, meg azután általánosságban sincs meglegedve azzal, amit a pályaművek ki mernek fejteni.

*) Mult számunkból térszűke miatt kimaradt.

Szerk.

Ha Szapáry ezen programját a képviselők többsége nem írja alá, vagy ha ez a többség számbelileg is csekély lett volna: akkor nem lett volna szabad a nemzet megkérdése előtt a javaslatot ezen ház elé terjeszteni, hanem az új választásoktól kellett volna függővé tenni a közigazgatási kormányzat irányát.

Szóval, ha a közigazgatás államosításának kérdése tekintetében — amit a kormány zászlajára irt — a nemzet képviselőinek véleménye nem nyújtott volna elég támpontot arra, hogy helyes-e az ország azt, vagy nem, akkor parlamentáris kötelessége lett volna a kormánynak a választáshoz apellálni.

Miután azonban a mostani képviselőház nagy többsége — arra a vádra, hogy a jelenlegi többség nem képviseli a nemzet többségét, nem is szándékunk reflektálni — az államosítás, tehát az új kormány egyik programja mellett nyilatkozott: semmi szüksége sem forgott fenn új országgyűlés összehívásának.

Ez nemcsak alkotmányjogi, de a parlamentarizmus általánosan elfogadott gyakorlata szerint is korrekt eljárás.

Teljesen megdönthető tehát az az alap-ok, amiért a függetlenségi párt egy töredéke az obstrukció veszélyes eszközével élni akar, illetve az obstrukció látszólagos jogosultságát próbálja kimutatni.

Menjünk tovább. Jeleztük, hogy egy esetben tehetik elkerülhetlenné, végső eszköz gyanánt, ilyen kivételes mód használatát a viszonyok. Ha a nemzet összeségének akarata egy erőszakos kormánnyal szemben megengedett parlamentáris eszközökkel lehetetlen. De vajjon mi címen meri magát a függetlenségi párt a nemzet többsége elveinek letéteményeseként gerálni? Mi címen meri azt állítani, hogy miután a nemzet többsége ellenzi az államosítást, s miután a kormány ezt nem respektálja, az obstrukcióhoz, mint végső eszközhöz kell folyamodni?

Miben nyilatkozik az ő részükre a nemzet többsége? A nemzet nagy többsége határozottan állást foglalt az államosítás mellett. Sokkal ismertebbek azon tényezők, melyekből erre következtetni lehet és kell, hogy sem e cikk szűk keretében arra is reflektáljunk.

Mily jogon merik tehát a „salus rei publicae“ jelszóval élve azt kiáltani, hogy a nemzet nevében az obstrukcióhoz kell folyamodnunk. Mikor a dolog világosan úgy áll, hogy azok, akik a közigazgatást nem kívánják, csak töredéket képeznek a nagy többséggel szemben.

Mi marad tehát hátra? Az, hogy éljünk az obstrukcióval, mert nem úgy lesz, ahogy mi akarjuk.

Ide redukálódik az obstrukció jogosága. Egy töredék elveire, mely a nemzet nevében — de tényleg a saját egyéni véleményük érvényesítése céljából — obstrukciót akar használni azért, mert a nemzet nincs vele, azaz azért, hogy vele legyen.

A választók józan többsége nem a legnagyobb megnyugvással tekinthet arra a frakcióra, mely egy üdvös javaslat meghíúsítását ilyen eszközökkel iparkodik elérni éppen akkor, mikor az egész országban, a képviselőházi pártok között a legnagyobb s a legszebb reményekre jogosító higgadság s a tárgyilagos kritika fegyverei használásának szüksége uralkodik.

Különböztetést hisszük, hogy azok, akik obstrukciót akarnak használni, még előbb jól megfogják gondolni a dolgot, mert — úgy véljük — maguk is érzik, hogy ha e tervüket megvalósítják, a nemzet közvéleménye bizonyosan el fogja őket itélni.

A régi kir. tábla. A budapesti egységes kir. tábla működése megszűnt. Vajkai Károly, táblai elnök, a kedden tartott teljes tanácsülésben bucsuzott el a régi kir. tábla személyzetétől. Beszédéből idézzük a következőket: „A régi kir. tábla tagjai mindig megelégedéssel fogtak visszatérni multjukra. Számadatai bizonyították ezt. Az 1861. évi ügyforgalom alig haladta meg valamivel a 13,000-et, míg az utolsó három év alatt minden évben 125,000 el is több ügydarab érkezett föl. Harminc év alatt 2,436,853 ügydarab érkezett a kir. táblához s az elosztandó hátralék nem több 24,881-nél, tehát harminc év alatt majdnem harmadfél millió ügyet intézett el az egységes kir. tábla.“

Az államosítás. Egy módosítás fog tétetni a megyét államosító törvényjavaslaton. Ugyanis a képviselőház igazságügyi bizottságában több oldalról felszólalás történt a közigazgatás reformjáról szóló törvényjavaslat azon rendelkezése ellen, mely szerint ezután a kinevezett alispán is elnöke lesz a választási központi bizottságnak. Amint hírlik, a kormány hozzájárulásával ez az intézkedés mellőztetni fog s ki fog mondatni, hogy a központi bizottság elnökét jövőre a megyei törvényhatósági közgyűlés választja.

A református és evangélikus egyházak zsinata tárgyában a két egyházi felekezet főnökei értekezletet tartottak a napokban s ebben elhatározták, hogy mindenik egyház a maga zsinatját az évi december 5-ikén nyitja meg. December 6-ikán pedig közös istentisztelet tartatik az 1891. XXVI. t. c. százéves fordulójának alkalmából, mely a protestáns egyházak Magyarországon a vallásszabadságot és autonómiát biztosítja. E napon az egyházi ünnepélyt közös lakoma fogja követni. Közös zsinatról a dolog természete szerint szó nincs.

A zombori zenede.

Ily címen jelent meg a „Bácska“ folyó évi 26-ik számában a városi törvényhatóság által kiküldött három tagu bizottság emlékirata.

A bizottság úgy látja, serényen hozzáfogott e nehéz kérdés megoldásához, s ha intencióit helyesnek elfogadnák s a kivétel nehézségeit nem ismerők, úgy e gyors megoldáshoz csak gratulálhatunk, mert hisz ez alapon már meg lesz ez évben a zene akadémia, s a jövő évben kiadandó földrajzokban ott találjuk Zombor város intézetét, a zenedét.

De eszalodik a tisztelt bizottság, ha akár a zenede kezdeményezőjének, akár az eszmét felkaroló városnak ily célt inputál; s még inkább téved a bizottság, ha a zenedét pártolókra fülteszi, hogy megelégszenek egy intézettel, melyben tanulnak hegedülni, trombitálni stb. s a melyből kikerülve megtanulnak annyit, hogy vagy buzgó tüzölőnk trombitásai közé léphetnek, vagy még egy hasonló bandát szerveznek városunk gyönyörködésére.

Berlioz azt mondja Lisztől, midőn annak játékát Beethoven „Mondschein Sonatáját“ hallva magasztalja: „Hatalmas hangon szól hozzánk; mindenki összeborzadt.“ Ilyféle érzés szállhat meg minden jó hallású embert, midőn az említett, vagy hozzá hasonló zenekart hallani kénytelen, s ilyféle zenezörnyeket teremhet majdan az a zenede, a mely a bizottság által elkészített terv alapján létesül.

Egy zenedének azonban ily célja nem lehet. Mert míg egyrészt a zenedében az előirt szabályokhoz kötött, szabatos, — hogy az úgy mondjam pedans tanítási rendszer mellett a tanuló fokról-fokra haladásában oly nívóra lép, melyen a klasszikus zene nagy alkotásait megismeri, addig másrészt a zenede módot nyújt, hogy a tanulók többsége az ensemble darabok tanulását és előadását is lehetővé tevén, a magasabb művelés szellemvilágába jutnak s ez izlést a nagy közönség közé plántálják.

Téved tehát a t. bizottság, ha a felvetett tervet a most vázolt intézet megteremtésére helyesnek tartja. Nem akarom elvitatni a bizottság tagjaitól a szakértelemet, de a tény konstatálását, — hogy a vonós hangszerre vonatkozó általános ismeretekkel sem bírnak, — remélem megengedik. E nélkül pedig szerény nézetem szerint a zenede alapításához szükséges terv elkészítésére vállalkozni — merész dolog. A vonós hangszer ugyanis a mai korban az, ami a lélek a testben. A klasszikus zenét kultiválni e hangszer nélkül gyenge kísérlet számba jön, még kevésbé lehet e nélkül a modern zene magaslatára emelkedni. A ki nem ismeri Beethoven, Mozart, Haydn, Schumann, Schubert vonós négyeseit, ötöseit stb., s aki nem tanulta megismerni ugyanezeket Simphoniaiát, az csak képzelet magáról, hogy a szó valódi értelmében zenész.

Egyszóval a magasabb műalkotásokban a vonós hangszer a domináló, s így felesleges hangsúlyoznom, hogy a zenedében a vonós hangszer mikénti tanítása a mérvadó.

Már most, hogy képzelet a t. bizottság azt, hogy akár a hegedű, akár a gordonka tanszakra 200 frt évi tiszteletdíj feltétele mellett a fenti kelleket magában egyesítő s valamely fővárosi konzervatóriumot végzett tanár vállalkoznék?

Hisz a vándor-színészeknél, cirkusznál alkalmazott hegedűs, vagy gordonkás évi 540—800 frt fizetést élvez, pedig ezek közül egyik sem volna képesített a zenedében tanári állást elfoglalni, s a tanulók képességét a veterán zenekarok képessége fölé emelni.

Elismerem Gaál Ferenc a szabadkai zenede-igazgatójának zenei tehetségét, de az általa felvetett terv elég alapul szolgál arra, hogy a zenede alapítására vonatkozó ismereteit kétségbe vonjam. Pedig hát okulhatott volna az igazgató ur a saját zenedéjén, a hol mind fizetés, mind felszerelés dolgában a város részéről elég javadalmazásban részesül az intézet, dacára ennek sem hirneves tanárokkal nem rendelkezik, még kevésbé mutathat a zenede fennállása óta oly tanítványt, aki a fent vázolt kellekkel ellátva hagyta volna el az intézetet.

Annál inkább kell csodálkoznom tehát, ha a nevezett igazgató még redukálja azon kis minimumot, a melyet a t. bizottság a zenede megkezdéséhez elegendőnek vél.

Nem tudom Zomborban minő lakás az, a mely 250 frt bér mellett a zongora, ének, vonós és fuvó hangszer tanítására alkalmas volna? Vagy tán a török muzsika szépségeivel akarja megismertetni a bizottság, vagy az igazgató ur a tanulókat?

Egy tanításra alkalmas zongora 300 frttal van fölvéve. Mit feleljek erre, ha csak azt nem, hogy a bevásárlási forrást — hol a t. bizottság jó, legalább közepszerű zongorát ily áron kap — nem ismerem. — Megjegyzem azonban, hogy egy intézetnél, a hol esetleg 20 tanítvány üti, veri a zongorát, sokkal jobb minőségűre van szükség, mint magán házaknál, a hol kiméletesebb bánásmódban részesül. — Ilyet pedig 600 frton alul részéről nem volnék képes beszerezni.

A hegedű 5 frtjával, a gordonka 10 frtjával, szerzetnek be Gaál, s ez után indulva a bizottság szerint. Gaál Ferenc ur igazgatói pályáján egy évtizedet meghaladólag működik s habár vonós hangszeren nem játszik — mégis annyi fogalmat szerezhet, hogy 5 frtos hegedűn, vagy 10 frtos gordonkán tanulni nem, de nyiszakolni ép úgy lehet, mint egy kukoricaszárból készített hangszeren; annál inkább vagyok hajlandó a javaslatot tréfának elfogadni, mert ő ép úgy, mint a bizottság, a hegedű és gordonkára szükséges búrokra vagy gyantára — javításra, a legkisebb összeget sem szánta tervezetében.

Mit mondjak még a memorandum ama illúziójára, hogy a szolgálat s fűtésre 120 frtot vett fel, vagy hogy a hangjegyeket, padok, székek, táblák stb. felszereléseket Euterpe kegyeitől reméli; vagy beszélhet-e a bizottság átértett biztos föltevéséről, — hogy a proponált ünnepélyek, hangverseny stb. a még hiányzó jövedelmet pótolni fogják, — annélkül — hogy a satyra fegyverét igénybe ne vegyem?

Ily ingó alapon a 20 éves ifju építhet, ki a következményekkel s a blamage-al nem számol. Különböztetést hiszem a törvényhatóság megbízásában eljáró bizott-

neki több kell! Ő többet mer! Ugyan honnan ez a merészség? Vagy hát mért nem tetszett előbb szólni!?

... Visszafelé veszem utamat a már néptelenedni kezdő uton, mikor egy kapumélyedésben, ó-magyar szabásu ruhába bujtatott öreg embert pillantok meg. Részvételt szólítom meg a didergő öreget, a kin meglátszott, hogy a lélek már csak hálai jár bele:

— Hát maga kicsoda bácsi?

Szinte suttogva felel meg kérdéseimre, míg mellől hörgő sóhaj szakad föl:

— Én fiam, a Vármegye vagyok.

Az ám! Csakugyan! Szegény öreg alig ismerek rád!

— Hát aztán mit csinál itt?

— Meghalni szeretnék. S keresem a legalkalmasabb helyet.

Megmutattam neki az utat a Sándor-utcai palotába, a t. Házba. Ott fognak majd az ő számára illendő, tisztességes temetésről gondoskodni. Péchy Tamás húzza majd a lélekharangot, a kormány és Apponyiék pedig felváltva végézik a temetési funkciót, Csátár Zsiga el fog sirni egy pár liter „mükönyvet“ és aztán lesz az egész országban nagy vigasság, halotti tor. Csak a 48 asok sajnálják és kívánják vissza egy darabig, azután elfelejtik azok is!

... Loes pocs! Lily loty! Mikor fogsz már kisütni bájos kikeletnek verőfényes napja? mikor öntesz új életet virágos mezőre, filemülfészkes, madárdaltól hangos, falombos erdőre? ...

Erdélyi Zoltán.

AZ UTOLSÓ EMBERPÁR.

A kinek valamennyire iskolázott képzelő tehetsége van, jöjjön velem!

Az éjszaki és déli sark jégmezői, melyek hajdan szerényen megvonyultak néhány száz négyszögmetrföldnyi területen, kiterjedtek az egész földgömbre.

Azu a vonalon csak, melyen egykor kopaszfejű pápaszemes geografsusok az egyenlítőt vonták meg, még itt-ott megtermett a törpe fenő, a páfrány és moh, a földgömb jégziklás fehér leplet még e keskeny zöld

koszoru vette körül, a létnek, a természetnek halotti koszorúja.

Két emberi lény tengődött még a földön. Az utolsó Ádám s az utolsó Éva. Az afrikai holdhegység alján, mely, körülzárt völgykatalanban óvták meg nyomomult létüket az elpusztulástól, s egy fa, néhány bokor s pár föld alatti állat lézengett még e völgy alján, silány darabkaja a rég-rég kibalt világnak, egy emlék, egy álom a jégmezők közepette, a kihült nap rémesen vörös fényében.

Halotti csend. Iszonytató, fájdalomban fakadt kiáltás hangzik fel csak néha s felhat kinjával az égig.

Biborpiros hajnalfény aranyozta be a menyország örök tavaszát. Fényes ünnepet ültek odafenn, minden ezer évben egyszer. Az emlékezés ünnepe ez, melyen megadatik az ég lakóinak visszaemlékezni, visszalátni földi tengődésükre, hogy annál edesebb, annál kápráztabb legyen az örök mennyei gyönyör.

A boldogság közös mámorában, elvonulva messze a többiekől, egyedül egy fiatal angyal sirt keservesen. A legifjabb angyal volt, még alig hat ezer éves. (Azóta nem vált be angyalnak senki.)

A mint visszagondolt az ő verőfényes, szép földi életére, nem bírta fájdalom nélkül elgondolni, hogy anuak a földi életnek ne örüljön többé senki.

S most még az a jalkiáltás, mely az utolsó emberpár végvonaglását jelenti!

Nem bírta tovább, keservével elment az Ur színe elé: „A porba hajlom végtelen bölcsességem előtt, mely sorsát intézi a mindenségnek. A te végtelen irgalmadnak köszönöm, hogy a földi lét után az örök fény lett részemmel oldalad mellett. De midőn ma visszagondolok földi boldogságomra s látom, hogy a faj, melynek tagja voltam, elpusztul, hogy a szép természet, melyben a Te nagyságodat imádtam, örökre eltűnik, kintző keserv tölti be lelkemet. Jól tudom, hogy itéleled az emberek felett igazságos. Miut egykor az özönvíz által elvesztetted a gonoszságra hajlott milliókat negyven nap alatt, most lassan, negyven évszázad alatt a jégkéreg ölte meg az elszűdött tömeget ... az életet azonban fentartottad

akkor ... Két ember tengődik még a földön. Jók, hiszem, s istenfélők, mint Noé volt egykor. Erdemesek arra, hogy összeülve legyenek egy új, jobb nemzedéknek. — Végtelen kegyelmed előtt porba hullva, imádatlall kérek, kegyelmezz meg nekik, tarsd fenn még egyszer azt a szép földi életet, adj új tüzet a napnak, új tavaszt a természetnek!“

Olyan kérőn tudott nézni szép könyves szemével. Néhány pillanatnyi csend állott be.

„Legyen — mondá az Ur. Szállj le hozzájuk s itél meg magad, méltók-e arra, hogy őseivé legyenek egy új világnak. Teljesüljön kívánságod, megengedem. De ne feledd a jelszót, mely egyedül képezheti az új kor alapját: férfi jellem és női hűség!“

Gúnykacajszzerű zaj rezgettette meg bántóan a levegőt, mintha a poklokról hangzott volna fel.

Dideregve, kunyhójuk egy zugában siránkozva, kuporgott Éva. A dermesztő hideg ellen már nem óvta meg ama néhány rongy, mely testét fedte. A fájdalom s a hideg kifacsarták szeméből a könnyeket.

Tegnap óta nem evett. Testében a vér alig hogy keringett még. Kimerült. A halál előzete volt ez. A nézés is fájt már, hát lecsukta szemét.

— Éva! hallatszot mint valami tulvilági szöveget. Felkapta szemét, úgy hitte, nem él többé.

Előtte állt ember képében a legifjabb angyal. Szegény asszony csak bámult, bámult, míg ki tudta ejteni ez egy szót:

— Meghaltam?

— Nem Éva, nem halsz meg — szólt lelkesedéssel az angyal, élni fogsz, boldog leszel s boldogsággal elárasztod az újjászülető világot.

— Ki vagy te, kérde Éva még félénken, s honnan jössz? Mi azt hittük, hogy már senki sem él a világon kívülünk. Hát van még táj, hol emberek laknak, hol van mit enni? Aztán siránkozó hangon: Adj hát ennem! Ádám nem ad, pedig neki van ... Lopva eszik, hogy ne kelljen adnia.

— A földből gyümölcsfák nőnek, a lég megtelik madarakkal, a folyó halakkal. Bőség és jólét vár rád!

Melléklet a „Bácska“ 30-ik számához.

ság túllépte hatáskörét, a midőn ez emlékiratot közzétette, mert tudomásom szerint nem tervezet készítésére, hanem arra lett kiküldve, hogy javaslatba hozzon oly módosításokat, a melyek a zenede alapítására szükséges pénz megszerzését lehetővé tegyék.

A törvényhatóság tehát helyesen gondolkodott — mert mindaddig míg oly összeg, mely legalább 3—4 ezer forint kamatozó évenként rendelkezésre nem áll, zenekademiáról csak álmodni lehet, s ha tehát hozzájárulok bármily csekély részben ahhoz, hogy a bizottságot e szép álmaiból fölébresszem, úgy teszem ezt a szent cél érdekében, — melyért legalább is úgy tudok lelkesülni, mint maga a t. bizottság.

Paul Kálmán.

Helyi és megyei hírek.

Széchenyi Jenő, nagyváradi kanonok, a kerényjai kerület volt orsz. képviselője, rokonai látogatására Zomborba érkezett.

Kormánybiztosok az érettségi vizsgálatoknál. A helybeli állami főgymnásiumhoz a vallás- és közoktatásügyi miniszter a folyó évben tartandó érettségi vizsgálatra kormánybiztosul dr. Krenner József műegyetemi tanárt, a bajaihoz Bartal Antal kir. tanácsos és nyug. főgymnásiumi igazgatót, az újvidéki szerb főgymnásiumhoz pedig dr. Asboth Oszkár egyetemi tanárt rendeléi ki.

Áthelyezések. A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság Kiss József újvidéki V. osztályú és Steinhauser Ferenc zombori VI. osztályú kir. adótitkárait, saját kérésükre kölcsönösen áthelyezték.

Előmunkálati engedély. Kinder György és társai előmunkálati engedélyt nyertek, egy Keceltől Bajáig terjedő helyi érdekű vasút építésére. A következő közlegeket tervezik értenni: Kecel, Császártöltés, Hajós, Nádudvar, Sikösd, Csanád, Szent István.

A tanárok mozgalma. A középiskolai tanárok panaszkodnak fizetésük csekélyisége miatt. Ez ügyben egy küldöttség járt e hó 14-én a pénzügyminiszternél. A küldöttség szóoka előadván kérelmüket, a miniszter lejegyzésben a következő választ adta: A tanárok kereseről s az egész mozgalomról alapos információt szerzett. Semmiesetre sem mondható, hogy e kérés méltánytalan vagy tulzott volna. A vallás- és közoktatásügyi minisztert illeti meg, hogy ez ügyben véleményét mondjon. O megígéri, hogy azon lesz, hogy a tanárok amaz erkölcsi elismerésén kívül, mely kétségkívül megilleti őket, a megérdemelt és szükséges anyagi segélyt is megnyerjék. Talán nem lehet minden kívánságot teljesíteni, de ő a maga részéről támogatni fogja az ügyet.

Iskolai ünnepély. A helybeli „Miaszonyunk“ról nevezett néniék növendékeikkel szép ünnepélyt rendeztek tegnap Fejér Gyula apát s intézeti igazgató ur névnapja alkalmából — tisztelettel. Schreitter Mici erzsébet előadott köszöntőjére s az apát urnak növendékeihez intézett válaszára, a fiatal lányok jól betanult enekdarabot adtak elő. Az ünnepélyen sok szülő volt jelen s gyönyörködött a lányok ügyességében.

Műkedvelői előadás ismétlése. A „Zombori Népőri Iparos dalárda“ által vasárnap f. hó 19-én ismételték a „Sarga csikó“ című eredeti népszimű a régi szereposztással. Jegyek előre válthatók Kollár József ur könyvkereskedésében, valamint előadás napján délután a színházi pénztárnál.

Hymen. Jarmii és bökönyi dr. Szabó József hódásági köz- és váltó-ügyvéd, folyó hó 14-én eljegyezte Trischler József hódásági földbírtokos leányát, Etelka kisasszonyt.

Vivómester Zentán. Mint olvassuk, Zentán legközelebb Konyai Kiss Albert vivómester vivótermet nyit. Már is annyi a tanítványa, hogy nem tud velük mit csinálni. — No ezen nem csodálkozunk. Ha valahol, úgy Zentán meg fog élni.

A helybeli szerb dalárda karmestert keres. Amint halljuk, az állás 600 frt évi fizetéssel lesz egybekötve.

Eva sóvár tekintetében mintha mosoly vegyülne. — Bizony ott, hol te lakol! mondá.

— Nem, nem, mindentit! De sejtéd-e, érzed-e azt a magasztos, fenkölt eszmét, a melynek élnek kell? Szívem alatt rejted csiráját egy új, hatalmas nemzedéknek, melynek első felvirágzását még látnod engedni az Ég kegyelme. Hívd elő Ádámot s boruljatok le, halát adva a Mindenhatónak!

Eva felegyenesedett. Már nem fázott többé. — Oly szépen beszélsz, mondá, még sohasem halltam ily meleg szavakat.

Az angyal győzelmesen mosolygott.

— Felfogod, érted szavaimat?

— Oh... de ne vidd el Ádámot is magaddal... oly utatolatos... Lásd, én még fiatal vagyok... Hátrahagyottá baját kezelé. S ha ennem lesz, folytató, s nem fogok fájni... nem leszek rut...

— Eva! kiáltott fel az angyal borzadállyal. Hát nem szereted...

— Szeretni. HaHottam egykor a szót, de nem értettem. Mintha most érteném már. Olyan melegség árad el bennem...

S arcán valóban kigyult a pir. Erősnek, ifjunak érezte magát, telve szenvedéllyel, vággyal. Egy lépést tett előre.

— Vigy el innen... igazad van, boldogok leszünk ezerm, szerettek... jőjj, tied vagyek!...

Karjait ölelére tárta, de hirtelen kinos sikollyal perdült vissza. Már nem az ifjú állt előtte, de férje, a vezna elaggott Ádám.

Szárnysattogás hallatszott be kívülről. Azután nagy könyvessepek hullottak alá a földre soká, soká s amint lehullottak, megfágytak a földön s jégkérget vontak az utolsó életre is.

S a kihült nap rémesen vörös fényében, sima, csillogó jég páncejljában tovább bolygott a meghalt Föld a végtelen világtéregben.

Sólyom.

Moholyról írják: Életre való tűzoltó-egyletünk napról-napra jobban fejlődik. Elhunyt alparancsnoka, a mindannyiunk édes emlékezetében élő Kleiner János helyett dr. Nagy Kálmán lett alparancsnokká megválasztva. Az új ambiciózus alparancsnok nem is hagyja nyugodni az egyeletet — gyakorlat gyakorlat után jön s szívesen izzadnak a tagok. — A napokban egy csavargó könyöradományt kért Hralik Lajos közs. irnok feleségétől, de elutasítván, a házbeliek szemeláttára emelt le egy nadrágot a fogasról. A házbeli vászonnépség kiáltozására azonban egy éppen arra haladó kis bíró nyakonsipte. Kihallgatása alkalmával a pálinkát mondta a tolvajnak. Az épp jelenvolt adai esendő őrsparancsnok magával vitte Hmetti Kmettyo Károly urat — így hívják a jó madarat — ki különben „cs. és kir. tart. őrmester ur“, a zentai kir. járás-bíróság börtönébe, ahol majd lesz alkalmá elmékedni egy nadrág rövid utazása fölött.

Ipar-e a fotografálás? Egy iparhatóságnak eme kérdés fölötti vitája hivatalos alakban a kereskedelemügyi miniszterium elé került, a hol azon elvi jelentőségű határozatot mondták ki, hogy a fotografálás nem ipari foglalkozás, hanem a szerzői jogról szóló törvény rendelkezései alá esik.

Táncmulatság készülöben. A helybeli fiatalság a jövő hó 9-én táncmulatságot szándékozik rendezni a „Vadászkürt“ helyiségeiben, melynek tiszta jóvelmele a zombori árvaház alapjára lesz fordítva. — Ez ügyben Széchenyi Tamás lapunk utján vasárnap délután 3 órára hívja össze az ifjúságot a színházi szálloda éttermébe, hogy a táncmulatság ügyét egymásközt megbeszéljék.

Hirtelen halál. Pelágit Mária (Mánda) jómódu paraszt asszony, ide rándult a napokban rokonai látogatására. Kedden, e hó 14-én is egyik rokonánál időzött a Cservenka városrészen. Elbeszélgettek szép csendesen, miközben a gazda pár pillanatra kiment az udvarra; mikor azonban ismét belépett a szobába, vendégét kidüllett szemekkel és nyitott szájjal találta előbbi helyén ülve. Megszólítja, de az asszony nem felel, rákiált, de az nem mozdul. Most aztán összelármázta a szomszédokat, a kik szépen megmagyarázták, hogy bizony az asszony meghalt. A szerencsétlent szívészülődés érte.

Üres jegyzői állás. Bátormonostor községének jegyzője állásától elmozdított s az iránt hozott határozat jogerőre is emelkedvén, az állás üresedésbe jött.

Alapszabályok. A tiszta földvári zsidó hitközség alapszabályait a vallás és közoktatásügyi miniszterium megerősítette.

Tűzeset. Moholon Pénteken reggel 1/2 7 órakor Grün József háza ismeretlen okból kigyult s a tető egészen leégett. A tűzoltók buzgó fáradozásának köszönhető, hogy a tűz nem terjedt tovább.

Az újvidéki kir. magyar gymnázium ifjúsága május 2-án hangversenyt tart. — Az újvidéki áll. ipar-és kereskedelmi iskola ifjúsága pedig e hó 18-án tartja meg táncal egybekötött hangversenyt.

A felső jogricskai vízlecsapoló társulat dr. Visontai Soma budapesti ügyvéd utján kérvényt intézett a földmívelési miniszterhez közgyűlés egybehívása, miniszteri biztos kiküldése s a lecsapolási, illetve árkolási munkálatoknak a közgyűlés megtartásáig leendő függőben tétele iránt. A földmívelési miniszter a kérvényt véleményes jelentéssel végett leküldötte az alispánnak.

Halálozás. Topolyán Bodrogh Mór városi képviselő, tekintélyes polgár hét éves fia, Béla, alig két napi hirtelen megbetegedés után f. hó 12-én meghalt. A temetés f. hó 13-án nagy részvét mellett folyt le. Az ily súlyos megröbáltatásnak kitett szülők irányában a részvét általánosan nyilvánult.

Országos izr. árvaház. A bajai izr. iskolák tanítótestületei az orsz. izr. árvaház javára gyermekszínelőadást rendeztek, mely kitünően sikerült és a jótékony célra, miután a közönség kívánatára az előadást ismételni kellett, a felülfizetésekkel együtt több mint 300 forintot jövedelmezett.

A Tisza-meder szabályozása. Gróf Bethlen földmívelésügyi miniszter a folyamszabályozások, különösen pedig a Tisza szabályozása tekintetében lehető rövid idő alatt rendkívül fontos, évekre irányt adó elhatározásokat szándékozik tenni. Első sorban szó van a Tisza-meder végleges szabályozásáról. Számos ez ügyre vonatkozó terv, némely részletre nézve alternatív terv is, a földmívelésügyi miniszteriumban már ki van dolgozva. A nagy vízügyi műszaki tanácsot Bethlen gróf miniszter f. hó 20-ára hívta egybe, hogy a Tisza-folyóra vonatkozó mindezen terveket és műszaki kérdéseket beható megvitatás tárgyává tegye. A meder mélyítésének kérdése, az átmetszések föntartása, kibővítése, esetleg megszüntetése vagy újnak létesítése, a töltésrendszer kiegészítése, az árterek mikénti alakítása, a Ferencsatorna betorkolásának kérdése, szóval a Tisza-szabályozással összefüggésben álló összes ügyek ez alkalommal az előterjesztendő indokolt javaslatok és tervek alapján szakszerűleg meg fognak vitattni. A Tiszánál kiltátsba vett összes munkálatok költségei az eddigi előzetes számítások szerint körülbelül 18 millió forintra fognak rugni. Minthogy azonban a munkálatok csak fokozatosan lesznek keresztülvihetőek, a költségek évek sorára oszlanának meg.

A „Vadászkürt“ belső berendezése is közeledik már a befejezéshez, úgy hogy a jövő hó 1-én mindenbizonyal meg lesz nyitható. A berendezés igen szép izléssel és — mondhatni — nagy pompával vitetik keresztül. Különösen diszes a nagyterem, a kávéházi és az étterem. És általában oly eleganciát látunk ott, a mely a legkényesebb izlésnek, a legmodernebb követelményeknek felel meg s látszik, hogy tulajdonosa Szemző Gyula, valóban bőkezűen bánt el a szálloda átalakításában. A város közönsége csak köszönettel tartozik tulajdonosának a nagy és elegáns vendéglőért.

Pótvásár tartására kér engedélyt Topolya mezővárosa az illetékes miniszteriumtól, a melyet május hó 24. és 25-én szándékoznak megtartani.

Eltűnt leány. Major Erzsébet 15 éves leány, ki Uj-Verbáson Bauer Péter szabónál szolgált, a napokban hazulról eltűnt. Gazdája kerestette a leányt szüleinél és rokonainál, de mert hollétéről sehol sem tudtak semmit, jelentést tett az esetről a szolgabírósnál.

Búcsú-lakoma. Szkalin Benő volt temerin közs. aljegyző Deszpot-Szent-Ivára községi jegyzőnek választván meg, e hó 12-én temerini ismerősei és jóbarátai sikerült búcsú bankettet rendeztek a tisztelőt.

Lőszerűséglet mozgósításkor. A hadsereg és honvédség lőszerűségletének mozgósítás esetében való fedezéséről szól az 1873. XX. t. c., a melynek végrehajtása iránt kiadott szabályrendelet érvényében a napokban megszűnt. Ez ügyben a honvédelmi miniszter egy újonnan szerkesztett s bővebb végrehajtási utasítást küldött az összes törvényhatóságokhoz, mely azonnal érvénybe is lépett.

Felfüggesztett jegyző. Gruits Szvetozárt, Paraga község jegyzőjét, a hivatalos teendőiben tanúsított hanyagsága miatt elüljáró főszolgabírája állásától felfüggesztette.

Véletlenségből halál. Petrovosczellón Szloboda János, 16 éves suhanc, véletlenségből agyonlötöte Horváth Sándort.

Bosszú. Bács Ujfalu Latorik Ferenc ottani lakos bosszúból leszurta éjjel Buják Imre gazdaembert.

Kivetette a viz. Szerdán reggel Moholon a révháznál a nagy vihar egy a 7-ik hónapban levő magzatot vert ki a partra. Az orvosi boncolás konstatálta, hogy legalább 2 napja van a vízben. A megejtett nyomozások eddigi eredménye az, hogy a csecsemő valószínűleg Adáról származik, hol is egy csinos fiatal menyecske a gyaru tárgya.

Nincs többé nedve lakás. Ezen sokféle elterjedt bajon az új épületeknél és a régiéknél is nemsokára segítve lesz. Hüttl J. kapitány a zenie osztályánál, vízátatlan védanyagot talált fel, amely a hadügyminiszterium leirata szerint a legkitünőbbben vált be nedves épületek helyreigazítására, úgy, hogy a miniszterium az összes katonai hatóságoknak ezen anyag használatát ajánlotta. Ezen anyag nagy jelentőségénél és annak egészséges jó hatásánál fogva nemsokára nagy elterjedtségnek fog örüdeni. A feltaláló Hüttl ur ezen védanyag kizárólagos gyártási jogát Posnansky és Strelitz cégnek Beesben engedményezte.

Vörös kakas. Szombaton éjjel a helybeli zsarkováci szállalon Igyusky Mitár földmívelőnek háza ismeretlen okból kigyulladt és leégett. A ház biztosítva volt; a kár 400 — 500 frtra rug.

Szamarlopás. Lovat kerestek bizonyosan valami gonosztevők a napokban Králl József b.almási lakos tanyáján, de mert nem sikerült kikötniök a drágább jószágokat, hát beérték az olesóbbal is, és szépen elhajtottak két szamarat. A gazda természetesen jelentést tett az esetről a csendőrségnél s most keresik a két jámbor állatot, meg azokat az atyafiakat, a kik voltak bátrak illetéktelenül pártfogásukba venni őket.

Csödmegszüntetés. A szabadkai kir. törvényszék Klein Dávid szabadkai lakos ellenében a csödt megszüntette.

Egyiptomi szivarkák. Május elsején Egyiptomi szivarkák név alatt új különleges cigaretták kerülnek forgalomba. Hosszúságuk 70 mm., átmérőjük 11 mm. és szopókájuk nem lesz. Az új cigarettákat 25 darabonként egybecsomagolva 90 krjával, 100 darabonként egybecsomagolva pedig 3 frt 50 krjával fognak árulni.

Miniszteri rendeletek. A földmívelésügyi miniszter két rendeletet küldött a napokban az összes törvényhatóságokhoz. Ezek egyike az éjjeli halászlai tilalmat szabályozza, míg a másik a sáskák irtására vonatkozik.

Katonazene a Csitaonicában. A cs. és kir. 23. gyalogezred jóhírnevű zenekara f. hó 21-én, kedden este, koncertot ad vendéglőmben, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívom. *Melépi díj nem lesz.* Tisztelettel Bagyk János, a Csitaonica vendéglőse.

Városi ügyek.

Zombor szab. kir. város tanácsa közhíre teszi a következő bellügyminiszteri körrendeletet: Az 1848. évi XVIII. t. c. IV. fejt. 39. § a szerint minden nyomdabirtokos tartozik lakását és sajtóinak helyét az illető törvényhatóság elnökének bejelenteni; ezenkívül köteles egy átszínórozott, és elnökileg lepecsételt könyvet tartani, melyben mindenféle kis és nagy nyomtatvány elkészültének ideje, továbbá alakja, címe, vagy ismertető tartalma, a kötetek, példányok, iverk száma bejegyzendő. A törvény ezen rendelkezéseire való tekintettel az 1879. évi XL. t. c. 1. § a alapján rendelem. Aki az 1848. XVIII. t. c. 39. §-ában foglalt rendelkezések bármelyikének nem tesz eleget, kibágást követ el és száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel; visszaesés esetében pedig ha az utolsó pénzbüntetés befizetésétől vagy az azt helyettesítő elzárás kiállításától két év nem mult el, tízenöt napig terjedhető elzárással és egy száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Hírdetmény. Zombor sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező, a városház alatt levő 9. számú bolt, 1891. évi augusztus hó 1-től számítva, 6 évre, folyó 1891. évi április hó 20-án reggeli 9 órakor a városház nagyertermében nyilvános árverés utján berbe adatni fog. Zombor, 1891. évi április hó 15-én. A tanács.

A kertészeti bizottság kedden, 14-én d. u. 4 órakor tartott ülésében a park déli és keleti oldalán levő fasornak a park felőli részének kivágását határozta el. A park fái ugyanis annyira elnyomják ezen fákat, hogy ezek teljesen elgörbültek és diszül egyáltalán nem szolgálnak. — A Ferenc-József laktanya előtti tér parkiroztatni fog, a szegélyen bokrok, a közepén pedig fenők fognak ültettni.

A szinügyi bizottság szerdán, 15-én délelőtt tartott ülésében a szinigazgatóval kötendő szerződés pontozatait tárgyalta, melyek közé felvette a bérlők öröme az is, hogy a mennyiben a szini előadások a közönség igényeit nem elégítik ki, a bizottság jogosítva van a különben egész idényre kötelezett páholybérlőket a további bérelt alól felmenteni, továbbá, hogy az igazgató az előzetes hirdetésében közzendő műsor tényleges előadásáért felelős. Szóba került az is, vajjon nem volna-e az igazgató biztosíték letételére kötelezhető, a bizottság azonban ezt azon indokból, mert az előzetes hirdetménybe felvéve nem volt, mellőzni határozta.

Az utcavilágításához szükséges köölaj elhelyezésére a törvényhatósági bizottság külön helyiség berendezését határozván el, a városi főmérnök ez iránti javaslatát már beterjesztette. A köölaj-pince az u. n. gyár-épület udvarában építették, és régi anyag felhasználása esetén 400 ft, új anyagból pedig 1080 ftba kerülne.

Művészet és irodalom.

Király-himnusz. Lesz tehát nem sokára király-himnuszunk is, föltéve természetesen, ha bevág az erre kitért pályázat. Mert bizony sok jeles tehetség foglalkozott már ezzel, de az eddigi eredményekkel nem voltak megelegedve a szakértő körök. Az újabb időben azonban komolyan hozzáálltak a magyar zene előkelőségei s így alapos reményünk lehet az eredmény dolgában. — Az orsz. m. dalár-egyesület igazgató választmányja a jövő 1892. évi augusztus havában Budapesten tartandó orsz. dal- és negyedszázados jubileumi ünnepély alkalmával bemutatandó „Magyar király-himnusz“ zenéjére pályázatot hirdet a következő feltételek alatt: Megzenésítésre Jókai Mór alábbi szövegkölteménye szolgál. A dallam zenéjének magyar rythmusnak, magyar szelleműnek s formailag strofikusnak kell lennie. A pályaművek háromféle kidolgozásban küldendők be, u. m. a) magán énekhangra alkalmazva, zongora, orgona- vagy harmonium kísérettel, és különös tekintettel arra, hogy a dallam minden hangfaj által könnyen énekelhető legyen; b) férfi négyesre alkalmazva, kíséret nélkül, vezérkönyv alakban; c) vegyes karra alkalmazva, kíséret nélkül, vezérkönyv alakban. A pályaművek idegen kézzel írva, s a szerző nevét rejtő zárt jellegű levél kíséretében, — mely jellege a pályaművekre is reáirandó, — bezárólag f. évi június 15 ig küldendők be az egyesület titkárá, Erney József urhoz (Budapest, Kerepesi-ut, 24. sz.) a pályadíj 150 darab 10 frankos arany. A megalakítandó bíráló bizottság a beérkezett pályaművek közül a legjobb abszolút becű három művet kiválasztván, ezeket az 1892. évi orsz. dal- és jubileumi ünnepélyen az egyesült daleyetek nyilvánosan be fogják mutatni, s ezután nyomban határoz a bizottság a pályadíj megítélésére. Jókai Mór megzenésítendő költeménye így hangzik:

Isten tartsd meg országunk királyát,
Fény borítsa szentelt koronáját;
Trónját holdog nemzet támogatassa,
Honszerelmünk emelje magasra.
Nemzetek atyja! Im hozzád kiált
A népek ajka: tartsd meg a királyt!

A királynak adj áldást, hatalmat,
Baldog békét, harcban diadalmat;
Áldott híret szikla, róma, tenger,
Merre nap jár, büszkén visszazengje.
Nemzetek atyja! Im hozzád kiált
A népek ajka: tartsd meg a királyt!

A király a jog s szabadság vértje:
Minden honfi éljen, haljon érte!
Karja, lelke győzzön a viszályon,
Dieső neve késő korra szálljon.
Nemzetek atyja! Im hozzád kiált
A népek ajka: tartsd meg a királyt!

Az „Ország Világ“ vasárnapi száma folytatja Beniczkyé Bajza Lenkének „A vér“ című regényét. Novellát közöl Bárony Istvántól. Költeményt Kozma Andor, Gál Mózes és Petri Mór tollából. Azonkívül számos érdekes apróságot hoz e szám. Illusztrációi szépek, de különösen említésre méltó a „Kóro és Leander“ című nagy kép.

A bölcső titkai címmel éppen most jelent meg a „Képes Családi Lapok“ kiadásában veterán regényíróknak, Lauka Gusztávnak, egy érdekes regénye, a melyben maró szatírával rajzolja szerző egy magasabb rangú ember pályáját s családi életét. A díszes borítékkal ellátott s csinosan kiállított kötet ára 1 ft. Megrendelhető a „Képes Családi Lapok“ kiadóhivatalában (Budapest, nagykorona-utca 20. sz.) és kapható minden könyvkereskedésben.

„Bácskai gazda“. E című gazdasági szaklapra hirdetés előfizetést Tóth Lajos, gymnasiumi tanár, a zentai gazdakör elnöke. A folyóirat minden hó első napján fog megjelenni s programja szerint minden füzetben lesz közölve egy növénytermelési és egy állattenyésztési főcikk. Ezt fogják követni időszéri apró közlemények. Az előfizetők által feltett kérdések és az ezekre adott feleletek. A szépirodalmi rész, mely lehetőleg minden számban egy egész képet. A főcikkekben a gazda mindig egy hóval előbb kapja azon ismeretek anyagát, melyeket a gyakorlatban keresztül kell vinnie, hogy ideje legyen azoknak átolvasására és megfontolására. Előfizetési ára egész évre 2 ft lesz, a folyó évre 1 ft.

KRÓNKA.

Nyolc ifju ur vadászni tart,
Vadat gyilkolni kész,
A nyolc ifju Nimród között
Sok a taxliss vitéz.

Tehát taxlizni mentek. A taxlízás — mondják a vadászok — annyi, mint a kártyás embernek a kvart major bella pirosból, az inyenének az osztriga és a japáni saláta, a fiskálisnak egy kittedő eső, az orvosnak egy pompás operáció, a pénzügyminiszternek teli államkassza, a szerkesztőnek állandó cikkbőség... Szóval az élvezetek non plus ultrája.

Meghívtak engem is taxlizni. Mikor már sehogyan se kapacitálhattak, előrukkoltak a leghatalmasabb érvel, mondván:

— Uram, ha kijön velünk taxlizni, olyast fog latni, amiről egy álló esztendeig mindig irhat érdekeset.

Ingadoztam, mert ez hatott. Elbeszéltek ezenfelül — hogy fölkeltek érdeklődésem, micsoda élvezetes dolog a taxlízás. A kutyákat beeresztik a rókaljukba... Izgatottság. — A kutya rátalál a róka-családra s ezt a vadászok, füleiket a földhöz tapasztva, hallják... Nagyobb izgatottság. — Már verekszenek... Legnagyobb izgatottság. Az ásókkal és kapákkal felfegyverzett vadászok leásnak a rókaljukig s eléjük táru a le nem irható látvány: az össze-vissza harapdált véres taxli, vele szemben a róka, egymást a kizdelemtől kimerülten még mindig pofozzák... A vadászvezeték deliriumának legfelsőbb foka, le nem irható izgatottság.

S egy-egy taxlízás alkalmával nyolc tiz idegrázó pillanathat lehet részeseit, a szerint ahány a rókaljuk. — De bizonyos-e, hogy ott róka is lesz — kérdém kételkedőleg.

— Olyan bizonyos, mint ahogy ön most itt van, felelték. *Kérem mi csak biztossra megyünk.* Tudunk egy rókaljukat, amelyik akkora, mint a megyei levéltárban a Sebő szobája. (Ej ha! gondoltam, ha most nem lenne kész a „Vadászküirt“ nagyterme, hát ezental bálókat lehetne ott rendezni.)

Elmentek nélkülém, nem tudtak kapacitálni. Minden volt ami a taxlízáshoz szükséges, csak épen róka, meg az a bizonyos izgatottság nem.

Pedig az idő is úgy osztotta be dolgát, hogy számítva a legnagyobb foku izgatottságra a vadászoknak egy kis hűsítővel is kedveskedjen, jégeső alakjában.

A jégeső is össze-vissza verdeste szegény Nimródokat, de rókát még sem találtak.

— De hisz önök csak *biztossra* mennek, mondám nekik másnap nem minden guny nélkül.

— Persze, hogy *biztossra*, máskép soha, hanem ez a szerencsétlen, ügyetlen X. elhibázta a dolgot. Való is annak taxlízás! Aludt tej, nem taxlízás — mondták dühösen.

Hát ez az, hogy minden vadász mindig biztossra megy s mikor üres kézzel jön haza, sohasem hiszi el, hogy ő a hibás, hanem más valaki vagy valami. Biztossra mennek, hanem... Szóval ez a „hanem“ nagy szerepet játszik a vadászok történetében.

Ez okozta, hogy ennek a taxlízásnak az lett a vége, hogy:

„No nyolc nimród, taxliss nimród
A róka hova lett!“
„Hiszen fogni nem foghattunk,
Nem ittunk eleget.“

Törvénykezés.

Törvényszéki jegyzők, mint vizsgálóbírák. A bírósági szervezeti javaslat szerint a büntetővizsgálatokat az igazságügyminiszter által kirendelt vizsgálóbírák fogják teljesíteni, azonban csekélyebb jelentőségű büntetővizsgálatokkal a törvényszéki jegyzők is lesznek megbízhatók, az illető törvényszéki elnökök által. Az igazságügyminiszter, mint a Jog értesít, korlátozni fogja a törvényszéki jegyzők vizsgálóbírói hatáskörét, amennyiben a személyes szabadság, valamint a közjog nagy érdekeinek biztosítása szempontjából a törvényszéki jegyzők sem vizsgálati fogságot, sem házkutatást nem lesznek jogosítva elrendelni. Ezek elrendelése kizárólag a vizsgálóbíróra lesz bízva.

Megoldott gordiusi csomó. Házassági viszonyaink kusztaltsága és összevisszasága mellett folyton új kontroverziák merülnek föl, sőt még a válóperi bíróságok hatásköre sincs törvényileg tisztázva. Innét van, hogy a szentszékek és a világi bíróságok sokszor egymás elé tartozó kérdésekben itélnek. A budapesti kirtszék a napokban tartott ülésében Bogisich Lajos elnök elnöklele alatt szintén egy ilyen bonyolult kérdést döntött el, melyben mindenik állásponttal mellett erős érvek hoztak föl és pedig mindkét fél részéről a törvényre való hivatkozással. Az eset a következő: Egy fővárosi magasabb hivatalnok neje megsemmisíteni kéri a házassági köteleket azon okból, mert a férjnek előzőleg volt (de elvált) neje még él, ily esetben pedig a katolikus kánonjog érvénytelennek mondja az új házasságkötést. A mostani nő tehát, mint róm. katolikus, nem házasságban, hanem csak „konkubinátusban“ élne stb. A bíróság nem ment bele a dolog érdemébe, mert a megsemmisítés csak a nő, azaz a róm. katolikus válású fél részére kértetvén, ezen kérdést a törvényszék azért sem oldhatta meg, mert a polgári bíróság nem lehet bírósága róm. katolikus félnek, de a kánonjog alapján kért megsemmisítést azért sem alkalmazhatta, mert a polg. törvényszék nem az egyházi, hanem az állami törvények alapján itél. A felperesnőt tehát az illetékes szentszékekhez utasította, itéletébe azonban beszötte annak konstatalását, hogy a házasságot a szentszék részéről leendő megsemmisítés esetére is érvényesnek tartja a férjre nézve, mert ez, mint református vallású, érvényesen kötötte meg ama új házasságot.

Közgazdaság.

Gabonaüzlet. Április hó 16 án. Külföldi vetések állásáról elterjedt kedvezőtlen hírekkel kapcsolatban a határidőzletben kifejtett jó vételkedv a készáruüzletben az eddigi szilárd irányzatot még inkább élesztette. Az árak emelkedő irányt követnek. Áraink: Buza 8.50—8.80. Zab 6.60—6.70. Tengeri 6.10—6.15. Arpa 6.00—6.20. Bab 6.50—7.00.

Lisztüzlet. Ha elismerjük azt, hogy a lisztüzlet és a gabonaüzlet szerves összefüggésben vannak, igenis igazoltnak látjuk, hogy a gabonáárak emelkedésével a lisztárak is emelkednek. Az irányzat tartósan szilárdnak ígérkezik. Vételkedv rendkívül élénk és kedvező. Goldstein Mór a „Szegedi Viktória gőzmalom“ zombori képviselője a következő árakat jegyzi zsákosul: 0 és 17 frt, 1-es 16.50, 2-ös 16 frt, 3-as 15.50, 4-es 15 frt, 5-ös 14.50, 6-os 14 frt, 7-es 13 frt, 8-as 12.50, 8¹/₂-es 11.50, 8³/₄-es 10.50 9-es 9 frt. F. korpa 5.50. G. korpa 4 frt 20 kr.

Szerkesztői üzenetek.

Csillag Károly urnak Szabadka. A kollegiális rokonszenv. megfizetési nyilatvániasáért öszinte köszönet. Alkalmilag visszazsároljuk R. Ernő. Bajmok. Hát bizony az megesezt. Elégé bosszankodtam és dühösködtem rajta. Málkor jobban fogok sietni, hogy ilyen — ráim néve is igen kellemetlen dolognak ne legyünk kitéve. — A figyelmeztetést köszönöm. A tárcát legközelebb hozzuk.

N a p t á r . Április.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
17 Pént.	Rezső vt.	Rezső	5 Theod., A.
18 Szom.	Apollóniusz v. Valerián		6 Method a., E.
19 Vas.	D 3 Jub. Sz. J. o. D 3 Jub. Her.		7 F 5 M. Gy.
20 Hétfő	Győző	Szulpic	8 Heródiön
21 Kedd	Anzelm hv.	Adolár	9 Euspychius

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Fog-, fül-, gége- és szembajok

specialis orvosa

D^r. SZABÓ SÁNDOR
ZOMBOR,

Basa-utca, a gymnasium mellett.

1. Foghuzás és fogtömés fájdalom nélkül, műleges fogsorok készítése, stb.
2. Fülzaggatás, fülfolvás, nehéz hallás, stb.
3. Makacs rekedtség, orr-, torok- és gégedagátatok és gyuladások, difteritis és torokgyík, stb.
4. Szemgyuladások, hályogok, látási zavarok, stb.

472. szám 1891.

Pályázati hirdetmény.

Alulirt Kolluth község előjárói részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a községi rendőri szabályzatból kifolyólag Kolluth községében 1 rendőri őrzetői állásra 350 frt, 3 rendőri állás egyenkint 250 frt évi s utólagos havi részletekben kiszolgáltatandó fizetéssel egybekötött pályázat hirdetik.

Pályázni szándékozók tartoznak igazolni:

- a) hogy magyar honpolgár,
 - b) nagykoru, vagyis a 24. évet betöltötte és 60. éven felül ne legyen,
 - c) fedhetlen előéletű, kiszolgált katona és teljesen egészséges, írni és olvasni tud, a községben divó német nyelvet beszélje; a ki a német nyelven kívül a magyar nyelvet s esetleg mást is beszél, előnyben részesül,
 - d) az őrzető köteles igazolni, hogy a magyar nyelvet szó- és írásban olykép tudja, hogy a hivatalos írásbeli teendőit egész biztonsággal vezesse.
- Az előirt egyenrubázatot a megválasztott csendőrök a sajátjukból tartoznak záros határidő alatt beszerezni. Fegyvert, valamint egyéb felszerelést a község adja. A kellőleg felszerelt kérvények **f. évi ápril hó 20-ig** Kolluth község előjáróinál adandók be. Kolluthon, 1891. évi ápril hó 4-én.

Zimmermann György, **Rebert Máttyás,**
jegyző. 3—3 bíró.

738. szám.

kig. 1891.

Arlejtési hirdetmény.

Almás község előjárósága által ezzel közhírré tétetik, hogy a községháza kibővítése iránt, a vármegyei törvényhatóságnak 1890. évi október 14-én hozott 1136/közh. 1890. sz. határozatával jóváhagyott költségvetés és tervrajz alapján fogantatosítandó építkezés biztosítása végett **f. évi ápril hó 30-án d. e. 9 órakor** versenytárgyalás tartatik, melyre a vállalkozni szándékozók azzal hivatalnak meg, hogy az 1506 frt 2 krban megállapított költségvetési összegnek 10%-a bánatpénzül leteendő.

A költségvetés s műszaki tervrajz, ugy az építési feltételek a község jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Almás, 1891. évi ápril hó 10-én.

3—1

Az előjáróság.

BAROMFI TENYÉSZTŐK FIGYELMÉBE.

Eladó fajbaromfi tojások:

Sötét (óriási) Brahmapoutra darabja 40 kr.
Sárga Cochín darabja 35 kr.
Fekete Langshabn darabja. 30 kr.
Plymouth Rocks (kendermagvas) drbja 25 kr.
Hollandi és Páduai bóbítások darabja 10 kr.

Ugyan e fajokból egyes törzsek folyó évi korai kelésű csirkék is eladók darabonkint 1 frttól 3 frtig.

A baromfi fajszerint van elkülönítve s a vértisztaságért kezességét vállal

Zsuffa Vincéné,
3—2 Zombor (Bácska.)

MINDENFÉLE JAVÍTÁS ÉVYALAJTATÁSIK.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy hazánk legnagyobb órási üzleteiben szerzett sok évi gyakorlat után **Zomborban**

ÓRÁS ÜZLETET

nyitottam, fő-utca, 164. sz. (a zombori takarékpénztár átellenében.)
Midőn bátor vagyok magamat a n. é. közönség szíves jóindulatába ajánlani, azt azon ígérettel teszem, miszerint megbízásaink mindenkor a lehető leggyorsabb, leggyorsabb és legolcsóbban fogok megfélelni.

Szíves pártfogást kérve maradok teljes tisztelettel

PENTZ JÁNOS,
mű-órási.

Ugyanitt egy jó házból való fű tanoncúl fejezték.

NAGY RAKTÁR MINDENFÉLE ZSÉB- ÉS FALI-ÓRÁKBAN.

325. szám.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

A megyei törvényhatóság által jóváhagyott 126. kgy. ex 1891. számú községi szabályrendelettel a törvényhozás, illetve törvényhatóság intézkedéséig szervezett községi rendőrség egyes állásaira ezennel pályázat iratlik ki.

Betöltendő lesznek a következő fizetéssel ellátott állások u. m.:

- 300 frttal javadalmazott őrzetői állás,
3. egyenként 240 frt évi fizetéssel javadalmazott gyalogrendőri állás,
2. egyenként 240 frt évi fizetéssel és 60 frt lótarasú átalánnyal javadalmazott lovasrendőri állás.

Községi rendőrtől csak oly egyén nyerhet alkalmazást aki:

- magyar honpolgár;
- a védőkötelezettségének megfelelt, 24-ik életévét betöltötte a 60-at pedig el nem érte;
- fedhetlen erkölcsű s teljesen rovatlan előéletű;
- teljesen egészséges;
- írni és olvasni tud és a községben divó szerb nyelvet folyékonyan bírja;
- az őrzetői állásra ezeken kívül megkívánatik a magyar nyelvnek szó és írásban való tökéletes bírása, hogy az előirt írásbeli teendőket biztosan végezhesse.

Az alkalmazásnál elsőbbség adatik:
1. Az 1873. évi II. t. c. értelmében kedvezményezett altszék s kiszolgált állami csendőröknek.
2. A hadsereg s honvédségnél kiszolgált egyéneknek.

- Kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (nem felelős öri minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek.
- Végül előnynek tekintetik minden körülmények között a szolgálati magyar nyelvnek szó és írásban való bírása, valamint a nőtlenység.

Pályázati kérvények fentiek szerint okmányolva alulirt előjárásához, avagy a járási főszolgabíró urhoz **foljó évi április 22-ig** benyújtandók, mert a később érkezettek figyelembe nem vétetnek.

Kelt Goszpodincén, 1891. április hó 8. án.

Vukov Jakab, **Vucsityev Mladen,**
községi jegyző. 2-2 községi bíró.

302. szám.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Gyurgyevó község elöljárósága által ezennel közlirre tétetik, miszerint a községi rendőrség életbeléptetése folytán egy községi őrzető, két gyalog és két lovas rendőri állás lesz választás útján betöltve.

Felhivatnak pályázni szándékozók, hogy kérvényüket **foljó hó 22-ig** alulirtott előjárásnál nyujtsák be, mivel később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Községi rendőrtől csak oly egyének alkalmazhatók kik:

- magyar honpolgárok;
- védőkötelezettségüknek megfelelek, 24. életévüket betöltötték és a 60-ikat pedig el nem érték;
- fedhetlen erkölcsűek és teljesen rovatlan előéletűek;
- teljesen egészségesek;
- írni, olvasni tudnak; és a községben divó főnyelvet bírják;
- az őrzetői állásra ezeken kívül, hogy a magyar nyelvet szó és írásban oly tökéletesen bírják, hogy azon az előirt írásbeli teendőket biztosan végezni képesek legyenek.

Kiszolgált katonák, volt csend- és rendőrök előnyben részesítetnek.

Az őrzetői állás évi 360 frt fizetés és 40 frt ruhaátalány, két gyalogrendőri állás 240 frt és 40 frt ruhaátalány és két kül lovasrendőri állás 300 frt fizetés és 40 frt ruhaátalányból álló javadalmazással van egybekötve.

Kötelesek lévén illetők az elöljáróság által előirt egyenruhát viselni.

A többi feltételek a szervezési szabályrendeletből bármikor megtudhatók.

Kelt Gyurgyevón, 1891. évi ápril hó 7-én.

Mosovits Livius, **Ilin,**
jegyző. 2-2 bíró.

Házeldadás.

Az apatini ut egyik legszebb pontján, egy szárazon s jó anyagból épült, 5 szobával, 2 konyhával s szükséges melléképületekkel bíró 629. számú sarokház, jutányos áron, szabadkézből eladó. — Bővebb felvilágosítást a tulajdonos nyujt.

3-3

Pályázati hirdetmény.

Ó Szivac község elöljárósága részéről ezennel közlirre tétetik, miszerint a községi rendőrség életbeléptetése folytán 1 községi őrzető és 4 gyalogrendőri állás lesz választás útján betöltve.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy erre vonatkozó kérvényeiket **foljó 1891. évi április hó 20-ig** alulirtott előjárásra címezve a községi jegyzőnél nyujtsák be, mivel később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A kérvényben igazolni tartoznak, hogy:

- magyar honpolgárok;
- védőkötelezettségüknek megfelelek, 24-ik életévüket betöltötték, a 60-ikat pedig el nem érték;
- fedhetlen erkölcsűek és teljesen rovatlan előéletűek;
- teljesen egészségesek;
- írni és olvasni tudnak és a községben divó nyelveket értik;
- az őrzetői állásra ezeken kívül, hogy a magyar nyelvet szó- és írásban oly tökéletesen tudják, hogy azon az előirt írásbeli teendőket biztosan végezni képesek legyenek.

Kiszolgált katonák és állami csendőrök, továbbá minden kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (nem felelős öri minőségben) alkalmazásban állott egyének előnyben részesítetnek.

A rendőr őrzető havi fizetése 25 frt, egy-egy rendőri 20 frt, mely összegek havonként utólagosan fognak a közpénztárból kifizetenni.

A rendőri személyzet köteles a községi elöljáróság által megállapított és a főszolgabíró által jóváhagyott egyenruhát sajátjukból beszerezni, ellenben a fegyverzet és lövegekről a község fog gondoskodni.

A választás napja az illetőkkel személyes megjelenés végett később tudatik.

Ó-Szivac, 1891. évi április hó 2. án.

Zsupánszky Lyubó, **Raity Milán,**
jegyző. 2-2 bíró.

Fennáll 1824. óta.

Kékfestés és nyomtatás, eszmosás és mángorlás. Gyapju- és gyapjofonal-festés.

Kelmefestés, mintáztatás, appreteur, decateur és moiré.

Ij. Husvéth István
műfestője
Zomborban.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, miszerint **festődémben** a ruhafestés szakosztályát gőzerőre rendeztem be, ami által a tárgyak festési kivitele sikeresebben történhetik.

Selyem, gyapju, pamut és vegyes szövetek, női és férföltözöket szíjfejtett valamint egész alakban, butor- és szabadiszitési szövetek, kendők, csipkék, szalagok, keztyűk és harisnyák, gyapju- és csipke-függönyök, lehető minden színben megfestetnek s ismét mint újak állíttatnak elő. 12-9

307. szám.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Zsabya község alulirtott előjárósága részéről a községi és külrendőrségre ezennel pályázat hirdettetik, és pedig:

egy gyalog rendőrzető állásra évi 360 frt javadalmazással,

két gyalog rendőr, egyenként 240 frt javadalmazással és

két lovas rendőr, egyenként 240 frt fizetés és egyenként 60 frt lótarasú átalánnyal, ezenkívül az összes rendőri személyzet az előirt egyenruhát a községtől fogják kapni.

A pályázati kérvények bezárólag **foljó évi április hó 22-ig** Zsabya község elöljáróságára címezve benyújtandók.

A pályázók tartoznak igazolni: hogy fedhetlen előéletűek, kiszolgált katonák, tesüleg és lelki-egészségesek. A rendőrzető a magyar nyelvet szó- és írásban, a rendőrök a községben divó szerb nyelvet tudni kötelesek.

Zsabyán, 1891. évi ápril hó.

Aranitzky Athanasz, **Milicsits Ádám,**
jegyző. 3-3 közs. bíró.

Alkalmazást nyer.

Egy jó bizonyítványokkal rendelkező, józan életű ifjú, ki az adóügyekben jártas, hosszabb időn át alkalmazást nyerhet. Fizetése havi 10 frt, teljes ellátás, lakás és mosás. 3-2

Bővebb felvilágosítást ad Bittermann Nándor. 2-2

37. szám.

közs. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Uj-Szivac község elöljárósága részéről ezennel közlirre tétetik, miszerint a községi rendőrség életbeléptetése folytán egy községi őrzető és három gyalog rendőri állás lesz választás útján betöltve.

Felhivatnak pályázni szándékozók, hogy sajátkezüleg irt kérvényüket **f. 1891. évi ápril hó 20-ig** alulirt előjárásra címezve a községi jegyzőnél nyujtsák be, mivel később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A kérvényben igazolni tartoznak, hogy:

- magyar honpolgárok,
- védőkötelezettségüknek megfelelek, 24-ik életévüket betöltötték s a 60-ikat pedig el nem érték,
- fedhetlen erkölcsűek, s teljesen rovatlan előéletűek,
- írni, olvasni tudnak és a községben divó magyar nyelven kívül legalább még a német nyelvet bírják,
- teljesen egészségesek,
- az őrzető állásra ezeken kívül, hogy a magyar nyelvet szó- és írásban oly tökéletesen tudják, hogy azon az előirt írásbeli teendőket biztosan végezni képesek legyenek.

Kiszolgált katonák, volt csend- és rendőrök előnyben részesítetnek.

Az őrzető állás évi 300 frt, a közendőri állás évi 240 frt javadalmazással van összekötve.

Kötelesek lévén illetők az előjáróság által előirt egyenruhát beszerezni.

A választás napja az illetőkkel személyes megjelenés végett később tudatik.

Kelt Uj-Szivac, 1891. évi ápril hó 6-án.

3-3

Községi elöljáróság.

Heindlhofer Róbert Zomborban.

Keil Alejos-féle

Padlózat-fényezés

(Glasur)

Bécsből

legkötőbb mázólo szer puha padló számára. 1 nagy palaék ára 1 frt 35 kr.
1 kis palaék ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

10-7

legjobb és leggyorsabb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 kőcsőg ára 68 kr.
mindenkor kapható:

Heindlhofer Róbertnél Zomborban.

Hirdetmény.

Csantavér nagyközségben „Csantavéri Takarékpénztár“ cég alatt részvénytársaság fog alapítani.

A társaság 50 évre alakul 30.000 frt alapitókével, mely 600 darab 50 forintos névértékű részvényre való befizetés által gyűjtetik egybe.

Minden egyes részvény után az aláírás alkalmával 10% vagyis 5 frt; az alakuló közgyűlést követő 8 nap alatt 20% vagyis 10 frt és végül az alapszabályok által meghatározandó idő alatt 70% vagyis 35 frt leend befizetendő.

A részvény aláírás zárideje **1891. évi május hó 15.** napja, mely határidő után jelentkezések nem fogadtatnak el.

Részvények jegyezhetők:

- Csantavéren:** Szokola Gyula közs. jegyzőnél.
 - Szabadkán:** dr. Békeffy Gyula ügyvédnél.
 - Zomborban:** Pozsonyi Béla megyei számvevőnél.
 - Zentán:** Barkóczy Izsó földbirtokosnál.
 - Topolyán:** Császár Péter járási főszolgabírónál.
 - Ó-Kanizsán:** Kráhl Ernő földbirtokosnál.
 - Bajmokon:** Szabados József, földbirtokosnál.
 - Adán:** Valdner Ignác kereskedőnél.
- Tulajdonság esetén a 10 részvényről többet aláírók részvényei a kellő arány szerint szállíttatnak le.
- Végül megjegyeztetik, hogy a „Takarékpenztár“ tervszabályai előszórt ívtartó uraknál betekinthetők.
- Kelt Csantavéren, 1891. április hó 14. én.

Szokola Gyula, **Dr. Békeffy Károly,**
hely. igazgató. igazgató.

1935. szám.

kig. 1891.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Szilbás-Paraga községeiben a halálózás folytán megürült körorvosi állásra, mely 400 frt fizetés s 40 kr látogatási díjjal van összekötve, ezennel pályázatot nyitok.

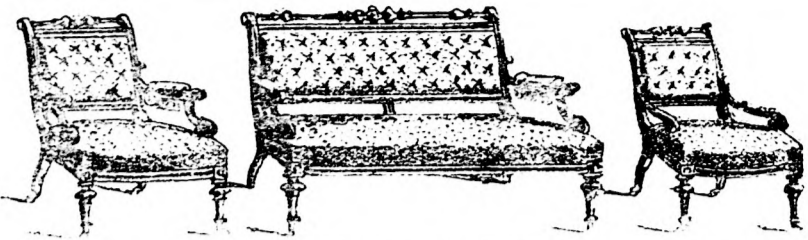
Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványukat **foljó évi április 21-ig** hozzám nyujtsák be.

Palánkán, 1891. március hó 23-án.

Csupor Gyula,
főszolgabíró.

SCHERER FERENCZ

ZOMBORBAN.

Van szerencsém e város és vidéke n. é. közönségének figyelmét Zomborban, a főutcában, a Falcione-féle házban levő

RAKTÁRAMRA

felhívni és azt megtekintésre ajánlani.

Legfőbb törekvésem oda volt irányozva, hogy teljes

menyasszonyi kelengyékét

legyek képes összeállítani, a legegyszerűbbtől kezdve a legfinomabb kiállításig, de csakis szolid és a jelenkor kívánalmainak megfelelőleg a legújabb divat szerint, a legjutányosabb áron.

Nagy választékban készletben tartok mindennemű

asztalos és kárpitozott butorokat

u. m.: szekrény, ágy, mosdó-szekrény, éjjeli-szekrény, kredenc, trumeau, asztal, góth-székek és hajlított tömör fából fotel, hintaszék, magas támlájú pamlagok, ottománok, és

szalongszoborok, függő- és asztali lámpák,

consol- és állóükrök, képek, függönytartók, fogasok, íróasztalok, könyv- és edény-etazserók, tea- és virágasztal,

különféle szobrok, függő- és asztali lámpák,

ampel. Porcellánból: étel-szerviz, kávé-, tea- és mosdó-szervizek. Különféle üveg-árak, u. m.: bor-, sör- és likör-szervizek, virágvázáik, mindennemű palack, pohár, kanos, deszerttányér, kompottálak. Különféle china-ezüst kész, villa, kanál, auflsatz, gyertya-tartó, cukorszelece, kompottál, ecet-olajtartó, tálcák. Különféle vasbutor ágyak, gyermekágyak, sodronymatrac, mosdóasztal, fogas és kályha-erőnyök.

Teljes tisztelettel

10-8

SCHERER FERENCZ.

Nagy raktár a vendéglősök és vidéki kereskedők számára, a legolcsóbb áron.

Butorok részletfizetésre előnyösen.

Butorok részletfizetésre előnyösen.

711. szám.
kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Csurog község elüljárósága által közhírré tétetik, miszerint a községi rendőrség életbeléptetése folytán egy községi őrzető, négy gyalogrendőr és két lovasrendőri állás lesz választás útján betöltve.

Felhívotnak pályázni szándékozik, hogy kérvényüket folyó hó 22-éig szabályszerűen felszerelve e község elüljáróságánál nyujtsák be, mivel a később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

A kérvényben igazolni tartoznak, hogy:

1. magyar állampolgárok;
2. védkötelezettségüknek megfelelték, 24-ik életévüket betöltötték, a 60-ikat pedig el nem érték;
3. feddhetlen erkölcsűek s rovatlan előéletűek;
4. írni és olvasni tudnak és a községben divó szerb nyelvet bírják;
5. teljesen egészségesek;
6. az őrzető állásra ezeken kívül, hogy a magyar nyelvet szó- és írásban oly tökéletesen bírják, hogy azon az előirt írásbeli teendőket biztosan végezni képesek legyenek.

Kiszolgált katonák, volt csend- és rendőrök előnyben részesülnek.

Az őrzető állás évi 300 frt, gyalogrendőri állás 240 frt és lovasrendőri állás 360 frt javadalmazással van összekötve.

A rendőri közegek kötelesek a község által megállapított egyenruhát sajátjukból beszerezni.

Csurogon, 1891. évi április hó 5-án.

Wucserics Gábor, 2-2 Mika Tyurcsin, bíró.

14172. sz.

tkvi. 1890.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lederer Herman és Krahl Mihály végrehajthatónak Bogner Tamás és neje végrehajtást szenvedők elleni 408 frt 54 kr tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, a monostorszeghi 493 sz. tjkvben foglalt és végrehajtást szenvedettek nevében álló A. I. 552. hr. sz. 474. ö. i. sz. ház és beltelekre 517 frtban és az ugyanazon tjkvben foglalt 1353. hr. számú konyhakertre az árverést 37 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi június hó 8-ik napján délelőtti 10 órakor Monostorszegh községhez tartozó megjelölt nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1891. évi február hó 18-án.

A zombori kir. törvényszék mint telekk. hatóság

Ráics Lyubomir,
kir. törv. bíró.

275. szám.

tkvi. 1891.

Arverési hirdetmény.

A hódásági kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Paulovics Scultéy Laura végrehajthatónak Simunovics Bona és társai végrehajtást szenvedők elleni 126 frt 66 kr tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbíró) területén lévő, Vajsza községében fekvő, a vajszkai 125. sz. betétben A. I. 36. és 37. rsz. 123. ö. i. sz. a. foglalt, s Simunovics Andria, Simunovics Bona, Simunovics Bartolom és Éva kisk. Simunovics Iva, Stipán, Manda, Vinkó és Paulovics Scultéy Laura nevében álló és az 1881. 60. t. c. 156. § d) pontja értelmében egészben elárverezendő házra 427 frt kikiáltási árban az ugyanezen tjkvben A. I. 3-19 sorsz. a. foglalt 1/4 telekfelől és legelőjuttalékból Simunovics Bonát, Simunovics Bartolovics Évát, kisk. Simunovics Ivát, Stipánt és Mandát 2/24 részben megillető jutalékra 538 frt kikiáltási árban az ugyanezen tjkvben A. I. 2889. rsz. a. foglalt fentiek nevében álló és az 1881. 60. t. c. 156. § értelmében egészben elárverezendő szőlőre melyet 23 frt 10 kr váltáság tőke terhel, 60 frt kikiáltási árban a vajszkai 207. sz. betétben A. I. 16.-17. r. sz. 133. ö. i. sz. a. foglalt s Simunovics Bona, Simunovics Bartolovics Éva kisk. Simunovics Iva, Stipán és Manda nevében álló házra és közös legelőre 245 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi május hó 9-ik napján délután 3 órakor Vajsza községhez tartozó megjelölt nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% vagyis készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásághon, 1891. évi január hó 24-én.

A hódásági kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Pályázati hirdetmény.

Az újonnan engedélyezett magyar tannyelvű izraelita iskolánál rendszeresített tanítói állásra ezennel pályázat nyitattik.

A tanítói állás 350 frt fizetés és 50 frt lakbérrel van egybekötve, a mely havi előleges részletekben fog kifizetett.

A pályázó tartozik igazolni, hogy metsző (schochet, ubodek és korech). Nős tanítók előnyben részesülnek. Az állomás május 1-én elfoglalandó. A költözködési kiadások megtérítetnek.

Felhívotnak a pályázni szándékozik, hogy folyamodványait az iskolaszéki elnökhöz f. évi április hó 25-ig okvetlen beadják.

Bács-Kereszturon, 1891. április hó 8-án.

Fischer Vilmos, 2-2 Arnold Károly,
templom-gondnok. isk.-széki elnök.

SCHLICK-féle Vasöntőde- és Gépgyár- részvénytársaság

BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: Városi iroda és raktár:
VI., Kálósó téren 1096/99. szám. VI., Podmaniczky-utca 14. szám.

Ajánlja kitérő és szilárd szerkezetű

gőz- és járgányeséplő-készületeit és számos első díjakkal kitértett

szab. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekéit és szabadalmazott mélyítő-ekéit,

eredeti SCHLICK és VIDATS-féle

egyvasu ekéit, tájajmivelő eszközeit,

boronáit és

rőgtörő hengereit, valamint

Schlick-féle szab. „Haladás” sorbavetőgépeit

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rosták (Baker és Vidats-rendszer) takarmánykészítő gépek, tengeri morzsológ és daráló, szab. Jókay-féle „Hungaria” daráló-gépek erőhajtásra.

Örlőmalomok és olajmalomberendezések. Eredeti amerikai kéve-kötő és marokrakó arató-gépek és fűkaszálo-gépek, szállítható mezeti vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb áruk. Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Zomborban mintaraktár a gazdasági egyesület helyiségében. 24-6

Zombor, 1891. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

(Szabadalom száma 14,557.)

Új találmány.

Alulírott Szalay Károly zombori lakatosmester befelé nyíló

vizmentes ablakszerkezetet

talált fel; ezen új találmányu ablak alkalmazása mellett bármily erős esőzés alkalmával a víz a szobába be nem hatolhat, holott az eddig használt befelé nyíló ablakoknál a víz a szobába befolyt. Vizáthatlan új találmányu ablakaim külső üvegtáblája oly széles, mint a belső ablaké, miáltal több világosság hatol be a szobába, mint az eddigieké. Az ablakpántok új szerkezetűek, a festéket az ablakfáról le nem dörzsölik és nem csikorognak; a közép-zár láncos szerkezetű és az ablakot oly szilárdan zárja, hogy nemcsak vízmentes, de léghuzammentes is. Szakértők dicséret és elismerő véleménye alapján bátor vagyok a nagyérdemű közönség figyelmét ezen új találmányomra felhívni. Helyi és vidéki megrendeléseket elfogad a feltaláló és szabadalom tulajdonos

Szalay Károly,
zombori lakatosmester.

*-6

Alulírott nál igen jó minőségű fehér- és siller-borok a decsi és pécsi hegyekből, épugy pedig szegszárdi veres-borok is, jutányos áron kaphatók.

Ifj. Lencz Jakab,
Prigl.-Szt.-Jván.

3-1

Zombor, 1891. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.